

Λόγος του Ιωάννου Χρυσοστόμου εις τους κορυφαίους Αποστόλους Πέτρο και Παύλο

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Απόστολοι Πέτρος και Παύλος – Λυδία Γουριώτη© (<http://lydiagourioti-iconography.blogspot.com>)
Φωτό:saint.gr

Εις τους κορυφαίους των αποστόλων Πέτρον και Παύλον, και το αυτών μαρτύριον ενδοξότατον.

α'. Ουρανού και γης άμιλλαν ορώ δια την παρούσαν πανήγυριν της μνήμης των αποστόλων, των μεν επουρανίων δυνάμεων ευφημουσών εντίμοις φωναίς του πόνου αυτών το διδασκάλιον, ως δι' αυτών γνωρισθέν αυτοίς το της οικονομίας μυστήριον, καθώς ο Παύλος βοά, ίνα γνωρισθή νυν ταις αρχαίς και ταις εξουσίαις εν τοις επουρανίοις δια της Εκκλησίας η πολυποίκιλος σοφία του Θεού· των δε επί γης ανθρώπων εκβιαζομένων αξίαν ευφημίαν δια της τιμής προς τους κορυφαίους

δείξαι, ως δι' αυτών εις σωτηρίαν επανελθόντων. Τι γαρ Πετρου μείζον; τι δε Παύλου ίσον; οίτινες τω έργω και τω λόγω πάσαν την εν ουρανοίς και επί γης κτίσιν ενίκησαν· οι τω πηλώ του σώματος συμπεπλεγμένοι, και αμείνους αγγέλων ευρεθέντες. Τι ουν ερούμεν προς τους διδασκάλους της άνω και της κάτω κτίσεως; Ουχ ευρίσκω γαρ λόγον επάξιον εγκωμιάσαι τους εγκωμιάσαντας το γένος ημών, τους την άπασαν γην και θάλασσαν περιελθόντας, και τας ρίζας των αμαρτημάτων ανασπάσαντας, και τα σπέρματα της ευσεβείας καταβαλόντας εν ταις καρδίαις των απειθούντων ανθρώπων.

Πετρος ο καθηγητής των αποστόλων, Παύλος ο γνωριστής της οικουμένης, και των άνω δυνάμεων συμμετοχος· Πετρος των αγνωμόνων Ιουδαίων ο χαλινός, Παύλος των εθνών η παράκλησις. Και βλέπε μοι του Δεσπότου την υπερέχουσαν σοφίαν. Τον γαρ Πετρον από αλιέων εξελέξατο, τον δε Παύλον από σκηνορράφων· και τούτο δε προς ωφέλειαν πεποιήκεν· εβυθίζετο γαρ η δόξα των Ιουδαίων. Δια τούτο τούτω τω αλιεί ενεπίστευσεν ο Κυριος, φήσας προς αυτόν· Άπελθε εις την θάλασσαν, και βάλε άγκιστρον· και τον αναβάντα πρώτον ιχθύν άρας, άνοιξον το στόμα αυτού, και ευρήσεις στατήρα Θαλασσαν λέγων, την άστατον των ανόμων Ιουδαίων γνώμην· άγκιστρον, τον έντεχνον λόγον της διδασκαλίας· ιχθύς, τον νόμον σημαίνει. Το δε ανοίξαι το στόμα αυτού, το ερμηνεύειν αυτόν λέγει· το δε ευρείν εν αυτώ στατήρα, το πνευματικώς αυτόν ανακρίνειν σημαίνει. Τω δε Παύλω ως σκηνορράφω τα έθνη ενεχείρισεν, ίνα ενδύση δια νόμου και της χάριτος γυμνούς, το κόκκινον ένδυμα, το εξ ύδατος και αίματος Δεσποτικού βαφέν. Ούτως αυτώ ο Δεσπότης βοών, Άπελθε, φησίν, ότι εγώ εις έθνη μακράν αποστελώ σε. Ω μακαρία δυάς η πιστευθείσα όλου του κόσμου τας ψυχάς! Πετρος η αρχή της ορθοδοξίας, ο μέγας της Εκκλησίας ιεροφάντης, ο αναγκαίος σύμβουλος των Χριστιανών, το κειμήλιον των άνω δυνάμεων, ο τετιμημένος υπό του Δεσπότου απόστολος. Παύλος ο μέγας της αληθείας κήρυξ, το καύχημα της οικουμένης, ο εν ουρανοίς άνθρωπος, και επί γης άγγελος, η δόξα της Εκκλησίας, ο εν υψηλοίς πετόμενος αετός, η λύρα του Πνεύματος, η χελιδών και τέττιξ, το όργανον το Δεσποτικόν, ο γρήγορος του Χριστού υπηρέτης. Παύλος και Πετρος, οι ζευκτοί βόες της Εκκλησίας, οι καλήν πραγματείαν τη οικουμένη εμπορευσάμενοι, οι τον σταυρόν αντί ζυγού άραντες, αντί δε επιβάτου τον Σωτήρα, αντί δε ζευγλών τας Γραφών διαθήκας, αντί δε κέντρου την χάριν του αγίου Πνεύματος. Παύλος και Πετρος, οι την Εκκλησίαν καθ' ημέραν φαιδρύνοντες, τα ταμιεία τα Δεσποτικά, τα πανδοχεία της οικουμένης, τα δοχεία του Πνεύματος, της αγίας Τριάδος τα ερμηνευτήρια, της οικονομίας του θείου λόγου οι υφηγηταί. Πετρος, ο εμός πνευματικός έρως· Παύλος, το σκεύος της εκλογής, η εμή βακτηρία. Πετρος, ο ναός του Θεού· Παύλος, το στόμα του Χριστού, η λύρα του Πνεύματος, ο τρίπηχυσ άνθρωπος, και των ουρανών απτόμενος· ο εν τόπω περιγραφόμενος, και τον κόσμον άπαντα τω Δεσπότη περιγράφων· ο από Ιερουσαλήμ και κύκλω μέχρι του

Ιλλυρικού πεπληρωκώς το Ευαγγέλιον του Χριστού· ο οξύδρομος δρομεύς, ο εις ουρανόν ανιπτάμενος αετός, ο θείας χάριτος πεπληρωμένος, ο μαρτυρούμενος υπό του Κυρίου βαστάζειν το όνομα αυτού ενώπιον πάσης της οικουμένης, ο τριώροφον ουρανόν διελθών, και εις παράδεισον εισελθών, και μέχρι της Δεσποτικής και απερινοήτου καθέδρας αναβάς, και ακούσας των απορρήτων μυστηρίων, ων ουκ εξόν ανθρωπω λαλήσαι.

Τι δε και προς Πετρον ερούμεν; το γλυκύ της Εκκλησίας θέαμα, η λαμπηδών της οικουμένης, η πρόαγνος περιστερά, ο καθηγητής των αποστόλων, ο θερμός απόστολος; ο ζέων τω Πνεύματι, ο άγγελος και άνθρωπος, ο χάριτος μεμεστωμένος, η στερεά της πίστεως πέτρα, το γηραλέον της Εκκλησίας φρόνημα, ο μακάριος και υιός περιστεράς ακούσας δια την αγνείαν εκ του Δεσποτικού στόματος, ο τας κλεις της βασιλείας των ουρανών εξ αυτού του Κυρίου ειληφώς. Των αγγέλων τα τάγματα υμείς εσυλήσατε. Και τι πολλά λέγω; Αυτός ο Κυριος εγκωμιάζει υμάς, λέγων· Υμείς εστε το φως του κόσμου· οι βασιλέων ευπορώτεροι, οι πλουσίων δυνατώτεροι, οι στρατιωτών ισχυρότεροι, οι σοφών και φιλοσόφων σοφώτεροι, οι ρητόρων ευγλωττότεροι, Οι μηδέν έχοντες, και πάντα κατέχοντες. Υμείς εστε των μαρτύρων υπομονή, των πατριαρχών το ορθόδοξον, των μοναζόντων η άσκησις, των παρθένων οι στεφανίται, των εν ομοζυγίαις οι ειρηνοποιοί, των αρπακτών πλουσίων οι χαλινοί, των ακολάστων οι σωφρονισταί, η σκέπη των βασιλέων, τα τείχη των Χριστιανών, των βαρβάρων οι αντίπαλοι, οι φιμόν τοις αιρετικοίς επιθέντες, οι νεκρούντες τα άλογα πάθη των σωμάτων, οι τους λεγεώνας των δαιμόνων απελάσαντες, οι τους βωμούς των Ελλήνων καθελόντες, οι τα άνω και τα κάτω κληρονομήσαντες· των μεν άνω τας κλεις ειληφότες, των δε κάτω λύειν και δεσμούν τας αμαρτίας εξουσίαν έχοντες. Ω του ιδιώτου το θαύμα! ω του αγραμμάτου η σοφία! Πετρος, ο εν τη σκια αυτού παραλυτικούς σφίγγων, και θάνατον λύων· Παύλος, ο εν τοις ιματίοις αυτού νοσήματα εκδιώκων, και δαίμονας φυγαδεύων· οι εις μέσον την μητέρα του Κυρίου έχοντες, και κρείττους πνεύματος δικαίου υπάρχοντες· Παύλος η άπαυστος χελιδών της Εκκλησίας· Πετρος ο διηνεκώς τη οικουμένη, καθάπερ αηδών, λυρίζων απαύστως· οι στύλοι της Εκκλησίας, οι μεγάλοι της οικουμένης φωστήρες, οι κρείττους αλλήλων, και αμείνους πάσης ομού της κτίσεως. Χαίροις, Πετρε, της πίστεως η πέτρα· χαίροις, Παύλε, της Εκκλησίας το καύχημα· χαίροις, Πετρε, η κρηπίς της ορθοδοξίας· χαίροις, Παύλε, η μέριμνα των Εκκλησιών· χαίροις, Πετρε, το εγκαλλώπισμα της οικουμένης· χαίροις Παύλε, η είσοδος του παραδείσου· χαίροις, Πετρε, ο χειραγωγός της βασιλείας των ουρανών· χαίροις, Παύλε, εύδιος λιμήν των χειμαζομένων· χαίροις, Πετρε, ο πολλών επαίνων αξιωθείς υπό του Κυρίου· χαίροις, Παύλε, ο των πολλών χαρισμάτων κυβερνήτης υπάρχων· χαίροις, Πετρε, ο θερμός και ζέων τω Πνεύματι τω αγίω· χαίροις Παύλε, ο εύτονος δρομεύς· οι την υφήλιον άπασαν τω κηρύγματι τω αγίω φωτίσαντες, οι

μυρία δεινά δια την Εκκλησίαν υπομείναντες, εν φυλακαίς κατακλειόμενοι, υπό Ιουδαίων βδελυττόμενοι, υπό βαρβάρων συρόμενοι, υπό βασιλέων αικιζόμενοι, οι αναπνείν ευχερώς μη συγχωρούμενοι, και παύσασθαι μη ανεχόμενοι της διδασκαλίας· οι μέλος του σώματος κινήσαι μη δυνάμενοι, δια το βάρος των δεσμών, και πάσαν την οικουμένην δεδεμένην τη αμαρτία δι' επιστολών λύοντες.

Των δαιμόνων τας φάλαγγας υμείς κατετροπώσατε· δι' υμών η του αγίου Πνεύματος χάρις εις την οικουμένην εφήπλωται· την αχλύν της πλάνης υμείς συνεστείλατε, των δαιμόνων τα θράση υμείς κατεβάλετε· τους βωμούς των Ελλήνων υμείς κατελύσατε· πάσαν ψευδώνυμον λατρείαν υμείς σποδόν εποιήσατε· εκ του σίτου τα ζιζάνια υμείς σκυβαλίσαντες ερρίψατε· και καθαρόν της Εκκλησίας το γέννημα η καθημερινή υμών διδασκαλία έδειξε.

β'. Ποίας ουν ευχαριστίας ανταποδόμεν υμίν τοις τοσαύτα κεκοπιακόσι δι' ημάς; Μιμνήσκομαί σε, Πετρε, και εκπλήττομαι· αναμιμνήσκομαί σε, Παύλε, και εξιστάμενος δάκρυσι συνέχομαι. Τι γαρ είπω, η τι λαλήσω, αναθεωρών υμών τας θλίψεις, ουκ οίδα. Ποσας φυλακάς ηγιάσατε, πόσα δεσμωτήρια εφωτίσατε; πόσας ειρκτάς διδασκαλίαις υμών ενεπλήσατε; πόσας αλύσεις ελαμπρύνατε; πόσας βασάνους υπεμείνατε; πόσους τόπους τοις βήμασιν υμών ηγιάσατε; πόσας λοιδορίας παρεποιήσασθε; πως τον Χριστόν εβαστάσατε; πως τας Εκκλησίας εφαιδρύνατε τω κηρύγματι;

Ευλογημένον το όργανον της γλώττης υμών· αίματι συμπεφυρμένα δια την Εκκλησίαν τα μέλη υμών τυγχάνει· ανελλιπώς εν πάσι τον Χριστόν υμείς εμιμήσασθε. Εις πάσαν γαρ την γην εξήλθεν ο φθόγγος υμών, και εις τα πέρατα της οικουμένης τα ρήματα υμών. Αδιάρρηκτον την υφ' υμών νυμφευθείσαν Εκκλησίαν διαφυλάξει ο Χριστός. Ουδείς προ υμών, ουδέ μεθ' υμάς εφάνη τοιούτος. Τις γαρ το διδασκαλικόν επέχων αξίωμα, απετόλμησε λέγειν τι άνευ της υμών παραδόσεως; Παντας διδασκάλους υμείς απετελέσατε, πάντας θεολόγους απειργάσασθε, πάντας εσκοτισμένους εφωτίσατε. Ενίκησε τας ημετέρας πηρώσεις η υμετέρα υπομονή· οι ανάθεμα είναι αυτοί ευχόμενοι, ίνα τον κόσμον κερδήσητε.

Τι ουν ανταποδώσομεν υμίν περί πάντων, ων ανταπεδώκατε ημίν αγαθών; Σήμερον υμών της αθλήσεως τα μνημόσυνα· σήμερον η πανήγυρις της περί Χριστού μαρτυρίας υμών· σήμερον πάντες ημείς αγαλλόμενοι τιμώμεν τα άγια υμών λείψανα. Χαίροις, Πετρε, ο του ξύλου του σταυρού απολαύσας, και καθ' ομοιότητα του Διδασκάλου σταυρωθήναι μη θελήσας εν ορθίω τω σχήματι, καθώς ο Δεσπότης ημών· αλλά μάλλον επί κεφαλήν, ως εις ουρανόν την πορείαν επί γης ποιούμενος.

Ω ευλογημένοι ήλοι, οίτινες τα άγια εκείνα μέλη διήλθον, τα εμοί ποθεινά, και

κρείττω ουρανού δόξης μοι όντα. Ο μετά παρρησίας ταις χερσί του Δεσπότου την ψυχήν παραδούς, ο δουλεύσας τω Κυρίω απερισπάστως, και τη νυμφευθείση αυτώ Εκκλησία μετά πάσης προθυμίας, ο φιλοδέσποτος και ευδούλευτος τω Κυρίω, ο ζέων τω Πνεύματι, ο πιστικός του Δεσπότου των όλων απόστολος. Παύλος δε ο τρισμακάριος την κεφαλήν ξίφει απετμήθη, ο ανεκδιήγητος άνθρωπος. Ποίον ξίφος διήλθεν εκείνον τον λάρυγγα, το Δεσποτικόν όργανον, το υπ' ουρανού θαυμαζόμενον. και έτι υπό γης φριττόμενον; ποίος τόπος το σον εδέξατο αίμα, το γαλακτοειδές οραθέν εν τω χιτώνι του σε ανασκολοπίσαντος; όπερ την βάρβαρον αυτού ψυχήν υπέρ μέλι γλυκείαν, πιστόν παρεσκεύασε γενέσθαι μετά των συνεταίρων. Εμοί ξίφος εκείνο γένοιτο αντί στεφάνου. Ος τριακονταπέντε εδούλευσε τω Κυρίω μετά πάσης προθυμίας· τελέσας δε τον υπέρ της ευσεβείας δρόμον, ανεπαύσατο ως ετών εξήκοντα οκτώ.

Αντιφθεγγόμεθα ημών ταις αμαρτίαις τας μακαρίους υμών φωνάς. Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε· αδιαλείπτως υπέρ ημών προσεύχεσθε· τας υποσχέσεις υμών εκπληρώσατε. Ανακράζεις γαρ, μακάριε Πετρε, ούτω φάσκων, ότι Σπουδάσω μετά την εμήν άφιξιν την υμετέραν μνήμην ποιείσθαι. Έστιν ουν ο μακάριος Πετρος ο του Χριστού απόστολος από Βηθσαϊδά της Γαλιλαίας, ένθα ο Κυριος ημών Ιησούς Χριστός τας πλείστας θαυματουργίας ειργάσατο, εξ ης και ο Φιλιππος ώρμητο πόλεως· ο δε μακάριος Παύλος από Ταρσού της Κιλικίας. Κεκοίμηνται δε αμφοτέροι εν τη μεγαλοπόλει Ρωμη τη αρχαία, μηνί Ιουνίω, εικάδι εννάτη, επί Νερωνος του ανομωτάτου βασιλέων αναιρεθέντες, και προς τον διδάσκαλον και Κυριον των απάντων μετά πλείστας πραγματείας αφικόμενοι.

Πάσαν ουν σπουδήν επιδείξασθαι οφείλομεν, αγαπητοί, δεόμενοι του παμβασιλέως Χριστού του Θεού ημών, ίνα ημάς αξιώση τη αυτού φιλανθρωπία ταις αυτών παραδόσεσι και διδασκαλίαις εμμένειν, ίνα λάβωμεν έλεος έμπροσθεν του βήματος αυτού· δι' ου και μεθ' ου τω Θεώ και Πατρί η δόξα συν τω παναγίω και αγαθώ και ζωοποιώ Πνεύματι, νυν και αεί, εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

Πηγή: orthodoxanswers.gr